

Atpažinkime Gailestingąjį Jėzaus veidą

...Marija Magdalena anksti ryte nuskubėjo prie Jėzaus kapo ir pamatė, kad akmuo nuo angos nuristas ir kapas tuščias. Ji skubiai nubėgo pranešti apaštalams, jog kapas esąs atviras ir Jėzaus kūną kažkas bus paėmęs ir nežinia kur padėjęs. Gavę tokią žinių Apaštalai skubėjo prie kapo ieškoti Jėzaus. O Marija Magdalena, atėjusi pranešti apaštalams apie atvirą kapą, dar netikėjo, kad Jėzus yra prisikėlęs (Jono 20; 1-9).

Broliai ir Seserys Kristuje, Toronto tarptautinio oro uosto koplyčioje prie įėjimo durų yra padėta knyga, kurioje lankytojai kviečiami parašyti savo maldos intencijas arba komentarus. Esu skaitęs labai gražių maldų. Tuo pačiu ne viena maldos intencija yra piligrimų parašyta, jiems keliant į savo piligriminę ar vertybių ieškojimo kelionę, aplankant pasaulio šventas vietas. Tokiu būdu ši kelionė tampa dvasinio ieškojimo ar atsinaujinimo siekiu, panašiai kaip Marijos Magdalenos ir Apaštalų nuskubėjimas prie Kristaus tuščio kapo tapo tolesnis dvasinis ieškojimas.

Katalikų tradicijoje per neeilinius Popiežiaus paskelbtus metus, kaip šie Šventieji Gailestingumo metai, skirti pagerbti ir patirti Dievo gailestingumą, tikintiesiems siūloma leisti į piligriminę kelionę ir užsitarnauti atlaidus. Koks piligriminės kelionės tikslas? Piligrimystė parodo, kad GAILESTINGUMAS yra siektinas tikslas, reikalaujantis įsipareigojimo ir aukos. „Piligriminė kelionė turi skatinti atsivertimą“ (MV 14), rašo Popiežius Pranciškus.

„Mūsų širdis bus nerami, kol neatras poilsio Tavyje“, meldėsi Šv. Augustinas. Kiek tame yra tiesos! Juk žmogus per savo gyvenimo piligrimystę ieško laimės, meilės, pripažinimo, gyvenimo prasmės, Dievo... Deja, neretai tos laimės vieni ieško turte, kiti – horoskopų pranašystėse, kurios klaidina, veda į nevirtį ir nepasitikimą Viešpačiu. Taip yra pridediamas Jo Gailestingasis Veidas. „Jėzus Kristus yra Tėvo gailestingumo veidas. Šie žodžiai gali būti geras krikščionių tikėjimo slėpinio apibendrinimas. Tėvo gailestingumas tapo gyvas bei regimas ir pasiekė savo aukščiausią tašką“ (MV 1.).

Didžiosios savaitės liturginės apeigos bei tradicijos tepadeda mums visiems atpažinti Gailestingąjį Jėzaus Veidą. Prisikėlęs Kristus Šv. Velykų proga telaimina Jus, Jūsų šeimas, parapiją bei lietuvių bendruomenes ir visus mūsų piligrimines keliones.

Linkiu visiems palaimintų ir džiugių Šv. Velykų!

Prelatas **Edmundas J. Putrimas**
Lietuvos Vyskupų Konferencijos (LVK) Delegatas užsienio lietuvių katalikų Sielovada

Mes švenčiame kartu su tavimi, Lietuva!

Mažesniųjų grupės vaikai.

Juozo Misiūno nuotr.

Kovo 13 dieną, sekmadienį, vyko nepamokinė diena, skirta Lietuvos Nepriklausomybės atkūrimo dienai paminėti. Klasėje įsirengėme kampelį, papuošėme trispalviais paukščiais (juk paukščiai gyvena be sienų ir muitinių), iškirpome raides KOVO 11. Ant

stalo pasistatėme vėliavėlę. Neįkainojama vertybė buvo neseniai gauti vadovėliai, „Laiškai iš Lietuvos“ (Dėkojame ŠMM). Čia daug reikalingos medžiagos apie Lietuvą. Su vyresniųjų vaikų grupe gvil-denome temą „Kas man valstybė?“, pratybų sąsiuvinyje pagal

pavyzdį pildėme lentelę apie šalį, kurioje vaikai gyvena ir lygino su žiniomis, kurios pateiktos lentelėje apie Lietuvą. Skaitėme tekstus apie Lietuvą, pakartojome (skaitydami) himną, Lietuvos valstybės simbolius, kurie yra klasėje.

Su mažesniųjų grupe skaitėme eilėraščius apie Lietuvą, piešėme trispalvę pratybų sąsiuvinyje, kuris skirtas šio amžiaus vaikams, atlikome užduotis apie Lietuvą.

Prisiminėme ir 40 paukščių dieną. Pakartojome paukščių pavadinimus. Žaidėme žaidimus „Tupėjo paukštelis“, „Skrido žvirblis per ūlyčią“, „Pučia vėjas, neša laivą“ ir kt.

Išėję į lauką nustatėme, iš kurios pusės yra Lietuva, paskaičiavome, kiek kilometrų skiria, pasvajojome apie vasarą. O gal vasarą teks Lietuvoje ir pabuvoti?

Aldona Misiūnienė
Ūsionių liuanistinės mokyklėlės mokytoja

Lietuvos Nepriklausomybės atkūrimo diena Šalčininkuose

Kovo 11-oji – Lietuvos Nepriklausomybės atkūrimo diena. Ši data yra labai svarbi Lietuvos istorijai. Tą dieną pasirašytas Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo aktas pažymėjo priespaudos, pažeminimo, kančių, karų epochos pabaigą ir nepriklausomos valstybės pradžią. Nedidelei valstybei Kovo 11-oji reiškė kur kas dau-

giau nei Akto pasirašymą – jai tai buvo nauja pradžia...

Todėl ši svarbi Lietuvai istorinė data yra kasmet minima ir Pėlesos mokykloje, primenantį apie laimėtą nepriklausomybę Lietuvai. Šiais metais mūsų mokykla, kartu su kitomis užsienio lietuviškomis mokyklomis, Kovo 11-ąją minėjo Šalčininkų Lietuvos tūks-

tantmečio gimnazijos rengtame projekte „Mes pilietiškos mokyklos“. Tai tarptautinis renginys, vykęs Lietuvos Nepriklausomybės atkūrimo proga. Mūsų mokyklai šiame renginyje atstovavo trys mūsų mokytojai: Justina Vitkovskytė, Irina Oleinik ir Leonid Ivaško.

Nukelta į 2 psl.

Gardiniškiai šventė Lietuvos Nepriklausomybės atkūrimo dieną

Koncertuoja Alytaus ansamblis „Dainava“.

Autorės nuotr.

1990 metų kovo 11-osios vakare atkurta Lietuvos Nepriklausomybė. Esame laisva demokratiška valstybė. Ne tik Lietuvoje, bet ir už jos ribų, lietuviai švenčia tą dieną. Gardino lietuvių visuomeninio susivienijimo nariai paminėti Kovo 11-tąją susirinko Šv. Brigitos bažnyčioje, kur kunigas Kazimieras Žilys pasveikino mūsų tautą, tiek daug padariusią laisvės atgaivinimui. Tai buvo ilgas sąmonėjimo kelias. Tą dieną į Gardiną kartu su savo direktoriumi ir geru GLVS „Tėvynė“ draugu Romualdu Ambroževičiumi atvyko Alytaus liaudies dainų ir šokių

ansamblis „Dainava“. Po Šventų mišių Gardino kultūros centro salėje susirinkusieji GLVS „Tėvynė“ nariai ir miesto kultūros ir visuomenės atstovai galėjo paklausyti gražių lietuvių liaudies dainų ir muzikos. Pirmininkas Antanas Juodaitis, dėkodamas už gražų koncertą, pasakė: „Taip mes paminėjome visiems brangią Kovo 11-ąją dieną. Šią dieną lietuviai vėl tapo savo žemės šeimininkais. Sustiprėjo žmonių pasitikėjimas savimi ir valstybe. Gyvendami ne Lietuvoje, mes labiau jaučiame savo svarbą Tėviškei.“

Svetlana Bialinskaja

Knygnešio dienos minėjimas Rimdžiūnuose

Minime Knygnešio dieną.

Erikos Petrik nuotr. 7 klasė

Atgimstantis pavasaris knygos bičiuliams padovanoja gražią ir prasmingą šventę – Knygnešio dieną. Kovo 16-oji Lietuvoje minima kaip knygnešio diena. Tą dieną prieš 170 metų gimė vienas žymiausių Lietuvos knygnešių Jurgis Bielinis. Kas vis dėlto yra knygnešys? Anot lietuvių kalbininkų, šis žodis jau tuo nepaprastas, kad jo faktiškai neįmanoma iš-versti į kitas kalbas. Jį galima iš-

reikšti keliais žodžiais arba nupasakoti. Taip yra todėl, kad knygnešys atsirado sulig lietuvių spaudos draudimu (1864–1904 m.). Tokio reiškinio kitos tautos neturėjo. Tai diena, kurios, išskyrus lietuvius, neturi nė viena tauta, o mes galime didžiulis tais žmonėmis, kurie spaudos draudimo laikais skleidė lietuvišką žodį.

Nukelta į 2 psl.

Lietuvos Nepriklausomybės atkūrimo diena Šalčininkuose

Atkelta iš 1 psl.

Pilietišių mokyklų sambūryje Šalčininkų Lietuvos tūkstantmečio gimnazijoje dalyvavo ne tik Lietuvos mokyklos – Pasvalio rajono Saločių Antano Poškos pagrindinė mokykla, Vilniaus Senvagės, Rokišio Juozo Tumo-Vaižganto gimnazijos, bet ir užsienio lietuviškos mokyklos: Vasario 16-osios gimnazija iš Vokietijos, Pelesos vidurinė mokykla lietuvių mokamąja kalba, Punsko Kovo 11-osios bendrojo lavinimo licėjus, Seinų lietuvių „Žiburio“ mokykla, Punsko Dariaus ir Girėno pagrindinė mokykla ir gimnazija, Vidugirių pagrindinė mokykla.

Šis tarptautinis renginys truko dvi dienas: 2016 m. kovo 10–11 d. Pirmąją dieną apsilankėme LR Švietimo ir mokslo ministerijoje, nacionaliniame muziejuje Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės Valdovų rūmuose, kur gidas įdomiai papasakojo apie su šiais rūmais susijusią Lietuvos istoriją. Po šios ekskursijos nukeliavome į senamiestį, kur galėjome pasivaikščioti ir apžiūrėti senąsias Vilniaus gatves. Vakare visi grįžome į Šalčininkų Lietuvos tūkstantmečio gimnaziją. Čia visų atvykusiųjų laukė smagi vakaronė, kurios metu svečiai pristatinėjo savo mokyklas, arčiau vieni su kitais susipažino.

Antroji projekto diena, Kovo 11-oji, prasidėjo šv. Mišiomis gimnazijos aktų salėje, po kurių iškilmingai buvo pradėtas renginys, skirtas Lietuvos Nepriklausomybės atkūrimo dienai paminėti. Jo metu mokiniai parodė stulbinančią meninę kompoziciją „Lietuvos istorijos kryžkelėse“. Vėliau sveikinimo žodžius tarė susirinkę svečiai. Šis renginys pasibaigė iškilmingu Valstybės vėliavos pakėlimu gimnazijos kieme. Po pietų visų svečių laukė įvairi veikla mokiniams, mokytojams. Vėliau prasidėjo renginys, kuriuo pasibaigė šis tarptautinis sambūris.

Tarptautiniu renginiu „Mes pilietiškos mokyklos“ siekiama suvienyti visas pilietiškausias vardą gavusias mokyklas, dalintis gerąja patirtimi ugdati pilietiškumą mokyklose. Mums labai malonu, kad mūsų mokykla buvo pakviesta į šį nuostabią projektą Lietuvos Nepriklausomybės atkūrimo dienai paminėti. Mes džiaugiamės, kad kartu su kitomis lietuviškomis mokyklomis iškilmingai paminėjome šią svarbią Lietuvos valstybei datą.

Leonid Ivaško

Pelesos vidurinės mokyklos lietuvių mokamąja kalba mokytojas

Scenoje – meninės kompozicijos „Lietuvos istorijos kryžkelėse“ atlikėjai Šalčininkų Lietuvos tūkstantmečio gimnazijoje. Irinos Oleinik nuotr.

Kovo 11-osios minėjimas Rimdžiūnuose

26-ųjų Lietuvos nepriklausomybės metinių minėjimą Rimdžiūnų lietuviškojoje vidurinėje mokykloje devintokė Adriana Lukšaitė pradėjo žodžiais:

*Šventoji mano Lietuva,
Patsai dangus užrašė tavo vardą
Viršum miškų ir upių, ir kalvų,
Ir virš sodybų protėvių, tėvų.*

Mokyklos fojė gražiai apipavidalinta: Kovo 11-osios aktas, simbolika, stendas. Skamba muzika.

Sugiedamas Lietuvos Respublikos himnas, kuriuo pasidžiaugė mokyklos direktorės pavaduotoja Silvija Ruplienė, kad jau ir pirmokai gerai moka jo žodžius. Ji ir parengė mokinius, apžvelgusius Lietuvos istorinius įvykius.

Auksė: 1989-iejį, rugpjūčio 23-osios Baltijos kelias parodė – MES ESAME. Gražina:

1991-iejį, Sausio 13-oji patikslino – MES BŪSIME.

Aleksandras:

1991-iejį, Kovo 11-oji paskelbė – LIETUVOS VALSTYBĖ YRA.

Trečiokė Loretta Jarmalavičiūtė perskaitė šioms paminėtoms datoms tinkantį Jono Aisčio eilėraštį „Goda“.

Įdomios buvo dešimtokės Aukšės Lukšos mintys, išsakytos per minėjimą:

„Laisvė užima ypatingą vietą lietuvių tautos ir Lietuvos valstybės istorijoje. Sakydami žodį „laisvė“, mes turime pakankamai motyvų pamąstyti apie savo protėvių politinę kultūrą ir jų drąsą, parenkant kelią lietuvių tautai Europos žemyne bei pasaulyje. Kovo 11-osios Lietuvos Respublikos Nepriklausomybės Atkūrimo Aktas yra mums ypač brangus ne tik dėl to, kad jis skelbė Lietuvos nepriklausomybę, bet, kad tai yra

drąsus, savarankiškas vieningos tautos žygis, kuris pasiekė tikslą.“

Adriana Lukšaitė pasidžiaugė esanti dėkinga likimui, kad „turiu galimybę mokytis Rimdžiūnų lietuviškojoje mokykloje, kurioje jaučiamės laisvi, nepriklausomi, galime drąsiai švęsti valstybines Lietuvos šventes: Sausio 13-ąją, Vasario 16-ąją, Kovo 11-ąją ir kitas tradicines šventes. Smagu, nors ir esame toli, bet galime bent giedodami Tautišką giesmę būti mintimis ir širdimi su Lietuva. Esame laimingi dainuodami tarmiškas liaudies dainas, šokdami tradicinius šokius, skaitydami Maironį, S. Nėrį, J. Marcinkevičių:

*Dainuoju Lietuvą kaip džiaugsmą
Išaugusį iš pelenų,
Kaip savo rūpestį didžiausią,
Kuriuo lyg vieškeliu einu...“*

Mokyklos direktorė Svetlana Lukšienė perskaitė Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministrės Audronės Pitrenienės sveikinimą Kovo 11-osios proga ir palinkėjo visiems šventinės nuotaikos.

Mokiniams patiko ir interaktyvus žaidimas „Mano Lietuva“, kurį pristatė mokytoja Vilma Žukauskaitė-Lukša, jai talkino mokytojos Svetlana Petrik ir Svetlana Demko.

Minėjimą baigėme bendra daina „Žemėj Lietuvos“.

Angelė Valienė

Rimdžiūnų lietuviškosios vidurinės mokyklos lietuvių kalbos mokytoja

Internetinis tiltas minint kovo 11-ąją Bezdonių „Saulėtekio“ pagr. mokykloje su Rimdžiūnų lietuviškąja. Marijos Šaknienės nuotr.

Knygnešio dienos minėjimas Rimdžiūnuose

Atkelta iš 1 psl.

Norint pagerbti tuos žmones, Rimdžiūnų lietuviškojoje mokykloje vyko pradinė klasių skaitovų konkurso popietė. Lietuvių kalbos kabinete susirinko pirmokėliai su mokytoja Galina Andruškevič, antroakai, trečiokai ir ketvirtokai su savo mokytojais Svetlana Petrik ir Ona Kimsienė. Mokytoja Vilma Žukauskaitė – Lukša supažindino moksleivius su knygnešių gyvenimu, jų tykojusiais pavojais. Mokiniai sužinojo, kokiais būdais jie pereinavo sieną, kur slėpdavo knygas, kokius triukus naudodavo, norėdami apgauti žandarus, kur buvo spausdinamos lietuviškos knygos, kokios bausmės laukdavo, jei knygnešiai pakliūdavo žandarams. Pradinukai dalyvavo viktorinoje, kur galėjo pasitikrinti

savo lietuvių literatūros žinias, prisiminti skaitytus kūrinius.

Popietę vainikavo raiškiojo skaitymo konkursas, moksleiviai deklamavo Vydūno, Jono Aisčio, Salomėjos Nėries, Martyno Vainilaičio, Leonardo Žitkevičiaus, Ramutės Skučaitės, Justino Marcinkevičiaus ir daugelio kitų poetų eilėraščius. Dalyviai buvo apdovanoti padėkomis, o geriausieji – diplomais.

Tikime, kad mokiniai suprato, kaip per skausmus, kančias buvo išsaugotas lietuviškas žodis, kaip sunkiai gimsta knyga ir kad ji yra nemari, o skaitymas ne vienam jaunajam skaitytojui taps vienu iš mėgstamiausių laisvalaikio praleidimo būdų, kurio nepakeis joks kompiuteris.

Ona Kimsienė

Pradinė klasių mokytoja

Gedimino Radzevičiaus jubiliejus

Kovo 24 dieną į Vilniaus rotušę rinkosi skulptoriaus Gedimino Radzevičiaus artimieji giminės, bičiuliai paminėti jo 65-ųjų gimimo bei 40-ųjų kūrybos metų. Vakarą smagiai vedė pats jubilias. Iš pradžių nuskambėjo pora Gedimino eilėraščių, įrašytų garsiausioje aktorius Vlodo Bagdono, po to – savotiška kelionė filmuotos medžiagos dėka drauge su Gediminu per Lietuvą, aplankant jo darbus, kurių galima rasti dažname miestelyje ar kaime. Tai ir Nukryžiuotojo Kristaus figūra Bezdonių bažnyčioje, ir vyskupo M. Valančiaus koplytstulpis Dieviškių bažnyčios šventoriuje bei daugelis kitų drožinių.

Įsimintiną kelionę per Lietuvą, per kurią dabar dažnai keliauja pats Gediminas, siekdamas surinkti pakankamai lėšų savo didžiajai svajonei – Pasaulio lietuvių vienybės karūnos skulptūrai pastatyti iki Lietuvos nepriklausomybės jubiliejaus šimtmečio pajvairino Virgilijaus Kubiliaus skaitomos Radzevičiaus eilės, dainininko Valdemaro Frankonio įspūdingai sudainuotos dainos. Pasveikino Gediminą ir dukra Skaistė, sudainavusi porą tėčio kūrybos dainų.

Gediminą sveikina dukra Skaistė. Autorės nuotr.

Pasveikino Radzevičių Lietuvos krašto apsaugos ministras J. Olekas, Lietuvai pagražinti draugijos pirmininkas J. Dingelis, jo pavaduotojas J. Ivoška bei daugelis kitų draugų, bičiulių, giminaičių. Linkėta dievdirbiui, poetui, skulptoriui ir dar daugelio kitų sričių meistriui kūrybinės sėkmės, sveikatos ir energijos plačiuose jo vykdomos veiklos baruose. Pokalbiai pratęsti ir neoficialioje aplinkoje prie kavos puodelio.

Marija Šaknienė

Viešnagė Gardine

Kaip jau buvo rašyta „Lietuvių godų“ vasario mėnesio numeryje, vasario 22–23 d. Lietuvių kalbos dienų renginiuose Gardino lietuvių bendruomenėje ir Gardino J. Kupalos universitete lankėsi svečių būrelis iš Lietuvos – Lietuvos edukologijos universiteto Lituanistikos fakulteto dekanė doc. Žydrone Kolevinskienė, prodekanas prof. Dainius Vaitiekūnas, Euroregiono „Nemunas“ Marijampolės

biuro direktorius Gintaras Skamarcius, Lietuvos Respublikos Seimo Švietimo, mokslo ir kultūros komiteto biuro vedėjas Kęstutis Kaminskas.

Gardine prie svečių būrelio prisidėjo Lietuvos Respublikos generalinio konsulato Gardine pareigūnai – generalinis konsulas Genadijus Mackelis, pirmoji sekretorė Salomėja Jankauskienė. Delegacija dalyvavo Lietuvių kalbos dienų renginyje Gardino lietuvių bendruomenėje ir sekmadieninėje mokykloje.

Nukelta į 3 psl.

Viešnage Gardine

Atkelta iš 2 psl.

Po renginio drauge su bendruomene aptarė jos veiklos aktualijas, lituanistinį švietimą, kultūros projektus, Gardino ir Vilniaus švietimo įstaigų bendradarbiavimą, kultūrinės komunikacijos plėtotės tarp Gardino ir Lietuvos galimybes.

Pirmąją vizito dieną delegacija susitiko su Gardino J. Kupalos universiteto rektoriumi dr. A. D. Koroliu, prorektorais, dekanais. Rektorius susitikimo metu pareiškė, kad universitetas suinteresuotas ne tik tęsti lietuvių kalbos mokymą, bet ir jį plėtoti universitetui priderančiu būdu, nes studentams ir Gardino visuomenei tai yra aktualu. Jeigu Lietuva galėtų remti finansiškai lietuvių kalbos mokymą ir/ar studijas Gardino universitete, besimokančiųjų būtų žymiai daugiau. Universitetas Lietuvių kalbos ir kultūros centrui patalpas yra suteikęs centriniuose rūmuose senamiestyje – prestižinėje vietoje. Lietuvių kalbos mokymo ir/ar studijų sustiprinimas turėtų teigiamos reikšmės Gardino lietuvių bendruomenei ir sekmadieninės mokyklos veiklai.

Universiteto vadovybė pageidautų gauti metodinės ir akademinės paramos iš Lietuvos aukštųjų mokyklų, taip pat pageidautų turėti galimybę Gardino universiteto studentams dalyvauti intensyviuose kursuose Lietuvoje. Rektorius manymu, universitetas galėtų lietuvių kalbos mokymui ir studijoms toliau teikti tas pačias materialines ir technines sąlygas kaip ir iki šiol. Susitikimo metu buvo įvardyta galimybė parengti programą anglų kalbos specialybės studentams studijuoti lietuvių kalbą kaip antrąją užsienio kalbą.

Teksto autorius Gardino lietuvių moksleivių tarpe.

Sergejaus Kurilo nuotr.

Konkretūs programos antrosios užsienio kalbos mokymo klausimai turėtų būti derinami su Gardino universiteto partneriais – Lietuvos edukologijos universitetu.

Po oficialaus susitikimo svečiai ir universiteto vadovybė lankėsi Lietuvių kalbos ir kultūros centre, kur taip pat vyko Lietuvių kalbos dienų renginys – studentai skaitė K. Donelaičio „Metų“ ištraukas ir atliko dainą iš „Hiperbolės“ repertuaro. Lietuvių kalbos dienų renginyje J. Kupalos universitete rektorius ir prorektorai dalyvavo in corpore.

Vėliau svečiai iš Lietuvos, bendruomenės vadovai ir universiteto atstovai lankėsi vienoje iš Gardino gimnazijų, kur galėjo susipažinti, kokios mokymo priemonės naudojamos fizikos pamokose.

Lietuvos atstovai turėjo malonią progą bendrauti su Gardino vyskupu ordinaru Aleksandru Kaškevičiumi jo rezidencijoje, aptarė Gardino katalikų ir lietuvių bendruomenės rūpimus klausimus, aplankė Gardino katedrą – Šv. Pranciškaus Ksavero jėzuitų bažnyčia – vieną reikšmingiausių Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės barokinio stiliaus architektūros paminklų, o apie katedrą pasakojo jos klebonas.

Gardine ir Gardino apylinkėse yra nemažai lituanistikos paveldo objektų, o Vilniuje ir apylinkėse – baltarusistikos, todėl buvo tartasi šia tema telkti ir remti kultūros paveldo ir kraštotyrininkų pajėgas, kad laipsniškai būtų plėtojamas kultūrinis turizmas tarp abiejų pusių.

Vizito metu buvo pagerbtas Jono Jablonskio atminimas. Su Universiteto vadovybe aptartas akademinis ir praktinis renginys – J. Jablonskio skaitymai J. Kupalos universitete, kuriuose galėtų dalyvauti Gardino ir Lietuvos mokslininkai ir pedagogai.

LEU Lituanistikos fakulteto dekanė Ž. Kolevinskienė pasiūlė šių metų gegužę kartu su Lietuvos rašytojų sąjunga surengti Gardino universitete Poezijos pavasario renginį. Lietuvos delegacijos manymu, toks renginys būtų ne tik lietuvių kultūros sklaida, bet turėtų reikšmingos teigiamos įtakos Gardino lietuvių bendruomenei „Tėvynė“.

Kęstutis Kaminskas

Lietuvos Respublikos Seimo Švietimo, mokslo ir kultūros komiteto biuro vedėjas

Kalbų savaitė Pelesoje

Iliustracijos pamėgtoms baltarusių liaudies pasakoms.

Genės Banelienės nuotr.

Gyvenimas mūsų mokykloje virte verda. Dar nepamiršome lietuvių kalbos savaitės išpūdžių, o jau vėl į savo ratą mus įsuko spalvinga baltarusių, rusų ir anglų kalbų savaitė, kuri vyko paskutinę vasario savaitę. Kiekviena diena buvo ypatinga: viktorinos, skaityvų konkursai, protų mūšis, pasakų iliustravimas ir sekimas. Ir visa tai draugiškai skambėjo visomis trimis kalbomis. Baltarusių kalba skambėjo eilės apie tėvynę, galėjome mintimis pakeliauti po žymias Baltarusijos vietas, kuriose daugelis mūsų mokyklos mokinių jau yra lankęsi. Labai įnirtingai vyko protų mūšis, kur dvi komandos rungėsi tarpusavyje ir anglų, ir rusų, ir baltarusių kalbomis. Teko gerokai pasukti galvas, kad galėtume įveikti suktus klausimėlius.

O kiek daug skaitovų yra mūsų mokykloje! Komisijai teko gerokai pasukti galvas, kad išrinktų pačius geriausius. Visi buvo įtraukti į įvairias veiklas ir su džiaugsmu laukė kiekvieno renginio. Pati smagiausia diena – viktorina mažiesiems, kur visi draugiškai atsakinėjo į klausimus ir, žinoma, laimėjo draugystę. Mažieji sekė pasakas ir piešė iliustracijas.

Visko neapsakysi. Buvo labai smagu. Šaunūs ir išradingi mūsų mokytojai. Smagu ir gera čia mokytis, bet gaila, kad jau paskutiniai metai.

Julija Šimelevič

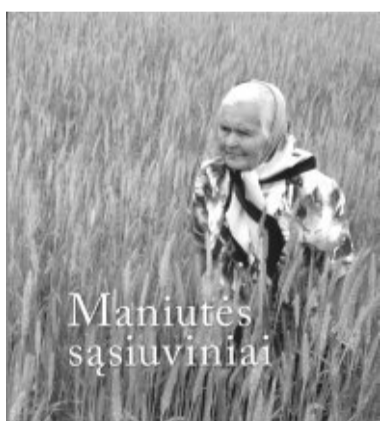
Pelesos vidurinės mokyklos 11 klasės mokinė

Sveikiname

Kovo 12-ąją rimdžiūniškė Janina Trepšienė minėjo savo 85-ąjį gimtadienį. Ta proga sveikiname mieląją kraštetę ir linkime geros sveikatos, stiprybės ir ilgų ilgų šviesių gyvenimo metų. Mieloji Janina, būk laiminga, mes visada su tavimi, jei ne tikrovėje, tai bent širdimi.

Tarptautinis „Gervėčių“ klubas „Lietuvių godos“

Maniutės diena Vilniaus knygų mugėje

Nuošė, nušurmuliavo Vilniaus knygų mugę, nusinešdama susitikimus su žymiais ir ne tokiais žymiais kūrėjais, naujų knygų kvapą, sutiktų daug metų nematytų bendramokslų ir šiaip pažįstamų malonumą, bet viena diena išliks atminty dar ilgai – ypač gervėtiškiams – tai vasario 26-oji, kai Knygų mugėje buvo pristatyta močiutės iš Gervėčių parapijos Petrikų kaimo – 90-metį perkopusios Marijos Mažeikienės knyga „Maniutės sąsiuviniai“. Maniute Mariją Mažeikienę meiliai vadina

artimieji, kaimynai. Ši knyga – tai kelerius metus Marijos rašyti atsiminimai, kuriuos išleido Lietuvių literatūros ir tautosakos institutas, parengė filologijos mokslų daktarė VVU dėstytoja Saulė Matulevičienė. Tiesa, į pristatymą atėjo ne per daugiausia žmonių. Tam sukliudė nepigūs bilietai į Knygų mugę, pristatymui pasirinkta darbo diena ir kiti trukdžiai, bet susirinkusieji renginio, kurį išmaniai moderavo Lietuvių literatūros ir tautosakos instituto vadovas G. Vaškėlis, nebuvo nuvilti. Įžanginį žodį tardama, Saulė Matulevičienė kalbėjo: „Šiandien susirinkome čia pasidžiaugti tam tikru stebuklu. Marija Mažeikienė – tai tikras stebuklas su šimtamete atmintim. Tam krašte nuo 2010 metų lankomės. Apkeliovome daug vietų, bet vis grįždavome į Petrikų kaimą, pas Maniutę, patikslinti informaciją, ją pasikoreguoti. Ji kalba lietuviškai, lenkiškai, gudiškai, rusiškai. Marija Mažeikienė – šviesus tiesos žmogus. Savo atsiminimus ji pradėjo rašyti būdama 70 metų.

Rašė iki šiol. Abejodama, sustodama. Ji labai gražiai pasakoja. Tas pasakojimas turi tobulą kompoziciją. Knygoje jos tekstuose nepakeistas nė vienas žodis, nėra redaguotas. Tai tekstai, iš kurių galima mokytis gyventi.

Gervėčiai – tai tarsi brangenybė, kuria norisi dalintis, skleisti ją didžiojoje Lietuvoje.“

Po S. Matulevičienės kalbėjusi etnomuzikologė Gaila Kirdienė padainavo kelias dainas iš Marijos Mažeikienės pateiktųjų, pabrėžė, kad tai unikali dainos. Ji sakė: „Maniutė – nepaprastai šviesios sielos žmogus. Teko užrašinėti ir ją atskirai, ir su kitomis kaimo moterimis. Iš jos užrašyta apie 200 dainų. Tai pati iškiliausia Rytų Lietuvos dainuojančių moterų. Ir šokių, ratelių, žaidimų pripasakojo labai daug. Nė karto nei su anyta, nei su vyru nėra susibarusi. Ji sugeba išlaikyti dvasios ramybę ir su visais bendrauti tolygiai. Arvydo (Kirdos – red. p.) nuopelnas, kad užrašytos visos jos pateiktos vestuvinės dainos. Gimusi 1923 m.

„Maniutės sąsiuviniai“ pristatymo akimirka. Ištraukas skaito Marijos Mažeikienės dukra Marija. Autorės nuotr.

Maniutė – viena seniausių pateiktųjų. Labai daug archajiškų dainų tekstų. Jos siekia Tverečių ir Adučių – Rytų Lietuvą. Ta sąsaja tikrai tvirta.“

Į pokalbį įsijungęs fotografas A. Baltėnas sakė, kad: „Ta moteris – tai didelis turtas. Knyga esanti tekstinė, bet joje panaudotos ir nuotraukos šiuolaikinės bei archyvinės.“

Iš „Maniutės sąsiuviniai“ kelias ištraukas tarmiškai paskaitė Ma-

rijos Mažeikienės dukra Marija Pačinskienė. Gaila, renginyje nedalyvavo pati Maniutė, kurią visi pristatymo dalyviai vylėsi pamatyti. Renginio pabaigoje Marijos Mažeikienės knygą skubėjo įsigyti gervėtiškiai Marytė Valienė, Alfonsas Augulis, Rimdžiūnų lietuviškosios mokyklos mokytoja Angelė Valienė bei kiti.

Marija Šaknienė

Šimtadienis Rimdžiūnų lietuviškojoje vidurinėje

Šimtadienio akimirka.

Svetlanos Petrik nuotr.

Vasario 25 dieną Rimdžiūnų lietuviškojoje mokykloje vyko tradicinė Šimtadienio šventė. Renginio organizatoriai dešimtakai kreipėsi į vienuoliktokus:

„Mieli vienuoliktokai! Elena, Artūrai ir Vitalijau, štai ir atėjo lemtingas momentas – šimtadienio vakaras. Būtent šiandien vaikų sugrįšite į gimtą mokyklą. Atėjo laikas išmokyti kitų gyvenimo mokslų, išplaukti į didžiuosius pažinimo ir išbandymo bei atradimo vandenį. Jūsų laivai – svajonių, vilties ir tikėjimo laivai, vedantys į nežinomą salą. Kiekvienas nuplaukite į savo salą. Bet šie metai, kuriuos praleidote kartu, visada išliks jūsų prisiminimuose. Jūs kaip nenuoramoms paukščiai skrisite iš savo gimto lizdo – į savarankiško gyvenimo

pradžią. Niekas negali nuspėti, kokios audros jūsų laukia šiame pasaulyje – tokiam paslaptingame ir naujame. Naujame jūsų gyvenimo kelyje nebus mokytojų, kurie jums patars, pasiūlys, kur nesukurs vienos ar kitos situacijos siužeto... Bet yra sukaupta patirtis, kurios sėmėtės daugelį metų.

Linkime, kad galėtumėte rasti atsakymą į pačius sudėtingiausius klausimus. Kad galėtumėte išspręsti patį sunkiausią gyvenimo uždavinį. Šis vakaras skirtas jums, mieli vienuoliktokai“.

Po prasmingų ir gyvenimiškų sveikinimų ir linkėjimų ekrane pasipylė nuotraukos, pačios įsimintiniausios akimirkos iš vienuoliktokų mokyklos gyvenimo. Vėliau vakaro iniciatoriai kreipėsi į mokytojus:

„Jau švinta vilties veidas: esi reikalingas, Mokytojau. Į tavo įsmeigtos akys, laukiančios ką atskleisi, paaiškinsi, pasiūlysi. Tikinčios, kad žinai, sugebi, gali. Į tavo klasę susirenka prabanga ir skurdas. Tavo pamokose sėdi suaugusiųjų problemų šešėliai ir nepasiteisusių lūkesčių nuoskauda, vakaro kalbų nuotrupos ir radikalūs vertinimai.

Nuostabi tavo skirtis, Mokytojau. Po šiltų žodžių mokytojams, vienuoliktokus sveikino auklėtoja Loreta Saveljevienė, pirmoji mokytoja Ona Kimsienė. Na, o visus sveikinimus ir linkėjimus apibendrino mokyklos direktorė Svetlana Lukšienė.

Po oficialiosios dalies, visų mokomųjų dalykų mokytojai paruošė įvairias užduotis. Taip norėjo įsitikinti, ar vienuoliktokai išties pasiruošę laikyti egzaminus. Jiems teko atsakyti į daugelį klausimų ir atlikti nemažai užduočių. Apklausos rezultatai liudijo, kad mokiniai pakankamai pasirengę egzaminams.

Po visų užduočių įveikimo renginio organizatoriai parengė videofilmą apie vienuoliktokų ateitį „Laiko mašina“. Visus sužavėjo sėkminga Vitalijaus, Artūro ir Elenos ateitis.

Renginio organizatoriai – dešimtakai, tradiciškai abiturientams įteikė simbolinį šimtadienio kalendorių ir palinkėjo prasmingo gyvenimo skrydžio, palinkėjo suprasti gyvenimą kaip pareigą:

„Jau švinta vilties veidas: esi reikalingas, Mokytojau. Į tavo įsmeigtos akys, laukiančios ką atskleisi, paaiškinsi, pasiūlysi. Tikinčios, kad žinai, sugebi, gali. Į tavo klasę susirenka prabanga ir skurdas. Tavo pamokose sėdi suaugusiųjų problemų šešėliai ir nepasiteisusių lūkesčių nuoskauda, vakaro kalbų nuotrupos ir radikalūs vertinimai.

Na, o vienuoliktokai neliko skolingi ir parengė dešimtokams „Mokinio priesaiką“, kuria pastarieji turėjo prisiekti, jeigu norėtų ateityje tapti tikrais mokyklos šeiminkais. Bet visus labiausiai sužavėjo testamento tekstas, kuris skambėjo:

O ką paliksiu aš savuoju testamentu? Gal suola, po kuriuo rudenį lyg scenoj

Ašaros benykstančia viltim lašėjo? Ar laiptus, ant kurių tiek kart prasilenkėm

Į vienas kitą nę nepažiūrėję?

O gal fojė, per didelę užpildyt plankančios širdies silpnu virpėjimu, Kai baltą voką tau tiesiau su baimė, kad ne viską, ką jaučiau, į jį sudėjau?

O gal paliksiu tuos koridorius, kuriais ėjau su šypsena Ar su viltim tave išvyt, daugybę kartų taip ir neišpildyta...

O gal žodžius, kur pieštuku ir skaudančia širdim Rašiau ant tuščio stalo, daugelio minčių nutrinto?

O jei palikčiau puslapius, kurių kampai tavim išmarginti Iš jaudulio ir baimės nemylėti?..

Arba tą uždangą, kur slėpė spurdančius tyloj žodžius, nedrįstus iškalbėti?..

Ne. Aš nepalikčiau jų nė vieno. Seniai laike jie išsitrinė. Išdžiūvo ašaros, sumindžiotos daugybės pėdų. O laiptus pernelyg daug kojų mynė.

Likimai pynėsi fojė kiti, Koridoriuose vėjas jau išsklaidė tavo kvapą.

Žodžius nutrynė pirštai svetimi. Jie užvertė kiekvieną vardą tavo nubučiuotą lapą...

Už uždangos sapnai neišsapnuoti jau užmigo.

Ne, palikt jų negalėsiu!

Paliksiu meilę.

Ji pavogtu žvilgsniu tarp blizgančių akių plasnės

Ir slėpsis lūpų besišypsančių kampančiūos.

Sujungs rankas –

Gal ne tikrovė, o sapnuos –

Ir tės, ką kažkada tarp sienų šių pradėjom.

Tegu mylės jie.

Galbūt labiau, nei aš kadaise sugebėjau.

Na, o vakaro pabaigai mieliems vienuoliktokams beliko parašyti laišką 2021...metams. Laiške, kuriame jie gali sudėti visus palinkėjimus, svajones, jausmus, išgyvenimus, kuriuos jaučia žengdami į suaugusiųjų gyvenimo pasaulį. Na, o laiškus perskaitysime praėjus 5 metams per mokyklos abiturientų susitikimą.

Sėkmės jums didelės kaip dangus ir dosnios kaip žemė...

Loreta Saveljevienė
Mokytoja

Vilniaus arkivyskupija kviečia į filmo premjerą

Springtime Productions pristato Dokumentinį filmą „Pirmasis Dievo gailėstingumo paveikslas“ nežinomo šedevro negirdėta istorija (2016)

Lietuvoje, mažytėje šventovėje Vilniaus senamiesčio viduryje, kabo paveikslas, kuris keičia viso pasaulio istoriją, nors apie jo egzistavimą bei atsiradimą iki šiol buvo žinoma labai nedaug. Kuo šis paveikslas ypatingas? Kaip jis susijęs su Lietuvos istorija? Kodėl beveik visose pasaulio bažnyčiose ir milijonų tikinčiųjų namuose kabo vienokia ar kitokia šio paveikslas kopija?

Vilniaus arkivyskupija bei kūrėjų grupė, vadovaujama scenarijaus autoriaus, režisieriaus bei prodiuserio Daniel di Silva (JAV) pristato dokumentinį filmą, atskleidžiantį dar negirdėtą istoriją apie mažai žinomą pirmąjį Dievo gailėstingumo paveikslą. „Neįtikėtina, kaip šio unikalaus meno kūrinio gyvenimas atkartoja mūsų šalies istoriją, o jo paprastumas kviečia sustoti ir susitikti neregimą, bet gailėstingą Dievą. Šio paveikslas grožis ir vertė slypi ne teptuko potėpiuose, bet jo

paties ir žmonių, kurių gyvenimą pakeitė gailėstingumo žinia, istorijoje“, – sako Vilniaus arkivyskupus Gintaras Grušas.

1934 metais, pačiam Jėzui prašius, šventoji Faustina ir jos nuodėmklausa, palaimintasis tėvas Michał Sopočko, padedant mažai žinomam dailininkui, ėmėsi darbo ant drobės pavaizduoti šv. Faustinos mistinius Gailėstingojo Jėzaus regėjimus. Tačiau neilgai trukus, saugantis agresyviai antikatalikiškos sovietinės okupacijos Lietuvoje, šį paveikslą reikėjo paslėpti. Galiausiai dvi nuolankios vienuolės įvykdė „neįmanomą misiją“ ir rizikuodamos pargabeno paveikslą iš Baltarusijos atgal į Vilnių. Po 75 klajonės metų, 2005 m. paveikslas pagaliau rado namus gražioje Vilniaus šventovėje, kaip ir norėjo šv. Faustina bei pal. Michał Sopočko.

Pačiu laiku pasirodžiusiam dokumentiniame filme apie pirmąjį Dievo gailėstingumo paveikslą liudininkai ir tyrėjai pasakoja paslaptingą jo išlikimo istoriją. Apie paveikslą ir dvasingumo, grožio bei

meno santykį taip pat kalba kardinolas Christoph Schönborn (Austrija), kardinolas Stanisław Dziwisz (Lenkija), kardinolas Audrys Juozas Bačkis (Lietuva), arkivyskupas Gintaras Grušas (Lietuva), taip pat vyskupas Robert Barron (JAV), Jono Pauliaus II biografas George Weigel (JAV), komikas Jim Gaffigan (JAV, „The Jim Gaffigan Show“), Grammy apdovanojimus pelnęs aktorius bei džiazo muzikantas Harry Connick Jr. ir kiti.

- Sukurta: JAV, Lietuva;
- Platintojas: Vilniaus arkivyskupijos kurija;
- Scenarijaus autorius ir režisierius: Daniel di Silva (JAV);
- Prodiuseris: Springtime Productions (JAV);
- Trukmė: 1 val. 50 min.;
- Kalba: lietuvių, anglų, lenkų (su lietuviškais arba angliškais titrais)

Licenciją filmo rodymui įsigyti galima internetiniame puslapyje: www.divinemercuryfilm.com

Facebook LT: www.facebook.com/PirmasisDievogailėstingumopaveikslas/

Tai svarbu!

Gerbiamieji, maloniai atkreipiame Jūsų dėmesį, kad šiandien Užsienio reikalų ministerija paskelbė užsienio lietuvių organizacijų 2016 metų projektų atranką ir kviečia teikti projektų paraišką.

Kvietimą ir detalesnę informaciją rasite ministerijos internetiniame puslapyje adresu:

www.urm.lt/default/lt/skelbimai/kita/kvietimas-teikti-paraiskas-uzsienio-lietuviu-organizaciju-projektu-konkursui

Paraiškos priimamos nuo 2016 m. kovo 18 d. iki 2016 m. balandžio

Netektis

Kovo 5 dieną po sunkios ligos mirė buvęs Tautinių mažumų ir išeivijos departamento prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės generalinis direktorius **Antanas Petrauskas**. Departamentui jis vadovavo 2002–2008 m. Direktorius rūpinosi visais, kuriems tik galėjo padėti – Lietuvoje gyvenančiomis tautinėmis bendrijomis ir toli po užsienius išsisklaidžiusiais lietuviams bei Pietryčių Lietuvos ir net tik jos žmonėms. Jo vadovavimo

22 d. Atkreipiame dėmesį, kad paraišką reikia pateikti ir registruoti, ir elektroniniu paštu.

Konsultacijos paraiškų teikimo klausimais teikiamos elektroninio pašto adresu lietuviai@urm.lt.

Pagarbiai

Lina Žukauskaitė

I direktoriaus pavaduotoja, laikinai atliekanti direktoriaus funkcijas

Užsienio lietuvių departamentas

Užsienio reikalų ministerija

„Globalus tinklas Lietuvai – Global Lithuania Network“

metu departamentas buvo atviras visiems, direktorius priimdavo kiekvieną užsukusį pagalbos ir padėdavo, kuo tik galėdavo. Ne kartą gelbėjo ir „Lietuvių godas“, pristigusias lėšų atsiskaityti su spaustuve ir nebeturėjusias vilties pasiekti savo skaitytojus.

Liūdime drauge su visais jį pažinojusiais, užjaučiame artimuosius, jo šeimą ir visus, kam buvo brangus amžinatvėn išėjęs Antanas Petrauskas. Tebūna jam lengva lietuviškoji žemė.

Tarptautinis „Gervėčių“ klubas, „Lietuvių godos“